

Eesti avalike ülikoolide

KVALITEEDILEPE

õppekavade, akadeemiliste ametikohtade ja akadeemiliste kraadide kohta

Soovides tugevdada Eesti hariduse konkurentsivõimet Euroopas ja maailmas, pidades kõrgetasemelist ülikooliharidust Eesti arengu keskseks tingimuseks, toetades Eesti ühtse ülikooliruumi kujunemist,

peavad Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Eesti Maaülikool, Tallinna Ülikool, Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikool ja Estonian Business School (edaspidi "osapooled") oluliseks ühist tegevust ülikoolihariduse kvaliteedi kindlustamisel s.h ühtsete akadeemiliste standardite kehtestamist.

Osapooled muudavad 11. juunil 2003 sõlmitud esimest Eesti avalike ülikoolide kvaliteedilepet õppekavade, akadeemiliste ametikohtade ja akadeemiliste kraadide kohta ning loevad selle alates 12. juunist 2006 kehtivaks järgmises sõnastuses:

1. Osapooled ühtlustavad õppekavade (lisa 1), antavate akadeemiliste kraadide (lisa 2) ja ülikoolide akadeemilistele ametikohtade (lisa 3) kvaliteedinõuded.
2. Osapooled viivad oma õppekavasid, kraadide andmist ja ametikohtade täitmist reguleerivad eeskirjad vastavusse käesolevas kokkuleppes sätestatuga.
3. Osapooled avalikustavad oma õppekavasid, kraadide andmist ja ametikohtade täitmist reguleerivad eeskirjad. Huvitatud isikutele tehakse kättesaadavaks informatsioon üksikute õppekavade avamise ja realiseerimise, samuti kraadide kaitsmise ning konkreetsete ametikohtade täitmise kohta.
4. Käesolevas kokkuleppes sätestatu järgimisel tekkivaid pretensioone võivad kõik huvitatud isikud esitada nii vastavale ülikoolile kui ka Rektorite Nõukogule. Iga aasta septembris arutab Rektorite Nõukogu, kuidas eelmisel kalendriaastal kokkulepet täideti.
5. Osapooled jätkavad koostööd, et töötada välja ühtne kvaliteedisüsteem, mis kehtestatakse järgnevatel kvaliteedilepetega.
6. Osapooled kutsuvad kõiki Eesti ülikoole käesoleva kokkuleppega ühinema.

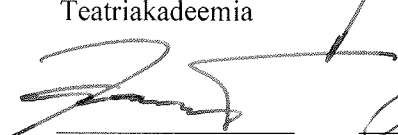

Signe Kivi, rektor
Eesti Kunstiakadeemia

Peep Lassmann, rektor
Eesti Muusika- ja
Teatriakadeemia

Alar Karis, rektor
Eesti Maaülikool

Rein Raud, rektor
Tallinna Ülikool

Peep Sürje, rektor
Tallinna Tehnikaülikool

Jaak Aaviksoo, rektor
Tartu Ülikool

Madis Habakuk, rektor
Estonian Business School

Nõuded õppekavadele

Õppekava avamine

1. Õppekava avamise aluseks on
  - Põhjendus õppekava avamise vajaduse kohta
  - Õppeainete annotatsioonid
  - Tööandjate soovitused
  - Eksperthinnangud Eesti ja/või välismaa tunnustatud ülikoolidelt
  - Õppetööks vajalike ressursside kirjeldus või lisaressursside vajaduse analüüs
  - Õppejõudude akadeemilise ja erialase taseme kirjeldus
2. Õppekava avamise eelduseks on piisavad akadeemilised ja materiaalsed ressursid ning selgelt põhjendatud vajadus õppekava järele.
3. Doktorioõppekava avamise eelduseks on lisaks eelmises punktis esitatule ka õppekava profiilile vastava positiivselt evalveeritud teadussuuna olemasolu ülikoolis.
4. Õppekava avamise algatab ülikooli, teaduskonna või kolledži nõukogu. Õppekava kinnitab ülikooli nõukogu.

Õppekava ülesehituse elemendid

5. Vaba- ja valikained määratletakse õppekavas järgmiselt:
  - *Valikaine* – üliõpilase poolt õppekava täitmiseks õppekavaga määratud õppeainete hulgast valitud õppeaine
  - *Vabaaine* – üliõpilase poolt õppekava täitmiseks valitud õppeaine oma ülikoolist või mõnest teisest kõrgkoolist
6. Lõputööde mahud ühtlustatakse ülikoolide vahel järgmiselt:

• Bakalaureusetöö/-eksam	Vähemalt 4 AP
• Magistritöö	Vähemalt 10 AP
• Magistriksam(id) – õppekavadel, mis lõpevad magistriksami(te)ga	10 AP
7. Vaba- ja valikainete osakaal järjestikustel bakalaureuse- ja magistriõppekavadel on kokku vähemalt 15 %, sh vabaaineid vähemalt 4%.

Vastuvõtt õppekavadele

8. 3+2 õppekavade puhul võimaldavad ülikoolid magistriõppesse kandideerimist kõigile vastava õppevaldkonna baasharidusega isikutele, sh teistes teaduskondades ja teistes ülikoolides/kõrgkoolides bakalaureuseõppe/rakenduskõrgharidusõppe lõpetanutele.
9. Magistriõppekavadele vastuvõtuks moodustab ülikool erialati ühise pingerea kõigile kandidaatidele, kelle eelnenud õpingud võimaldavad õpingute jätkamist magistriõppes.

The bottom of the page features several handwritten signatures and stamps. On the left, there is a large, stylized signature. In the center, there is a circular stamp with some illegible text inside. To the right of the stamp, there is another large, stylized signature. Below these, there are several smaller, less distinct signatures and marks.

Nõuded akadeemilistele kraadidele

Kraadide nimetused

1. Eesti ülikoolid omistavad kolme akadeemilist kraadi – *bakalaureuse*-, *magistri*- ja *doktorikraadi* – kusjuures *doktorikraad* on teaduskraad.
2. Akadeemiliste kraadide nimetused kehtestab Vabariigi Valitsus oma määrusega.

Kraadide andmise õigus

3. Kraadi omistavat kogu nimetatakse kaitsmiskomisjoniks, millesse võib lülitada lisaliikmeid väljastpoolt nõukogu koosseisu.
4. Teaduskonnad võivad ülikooli nõukogu otsusel moodustada ühiskomisjone magistri- ja doktorikraadide andmiseks erinevaid teadusalasid ühendavate õppekavade alusel.
5. Bakalaureusekraade saab anda ülikooli nõukogu poolt kinnitatud õppekava alusel kaitsmiskomisjon, millesse kuulub vähemalt 2 liiget, kellest vähemalt ühel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.
6. Magistrikraade saab anda ülikooli nõukogu poolt kinnitatud õppekava alusel kaitsmiskomisjon, millesse kuulub vähemalt 3 liiget, kellest vähemalt kahel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.
7. Doktorikraade saab anda ülikooli nõukogu poolt kinnitatud õppekava alusel kaitsmiskomisjon, millesse kuulub vähemalt 5 liiget, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. Doktoritöö kaitsmiskomisjoni kuulub vähemalt üks vastava eriala esindaja väljastpoolt kraadi andvat ülikooli.

Magistri- ja doktoritööde juhendamise õigus

8. Magistritööd võib juhendada isik, kellel on Eesti Vabariigis antud magistri- või doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon.
9. Doktoritööd võib juhendada professor või isik, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. Kunstide erialal võib üks juhendaja olla rahvusvaheliselt tunnustatud loovisik, kellel ei ole doktorikraadi.

Nõuded magistritöödele

10. Magistritöö peab olema iseseisev uurimuslik, arenduslik või muu loominguilise suunitlusega töö, milles sisaldub vastava erialaga seotud probleemi analüüs, ülesande püstitus ja lahendus.
11. Nõuded magistritöödele kehtestavad teaduskonna, osakonna või instituudi nõukogud.

Nõuded doktoritöödele

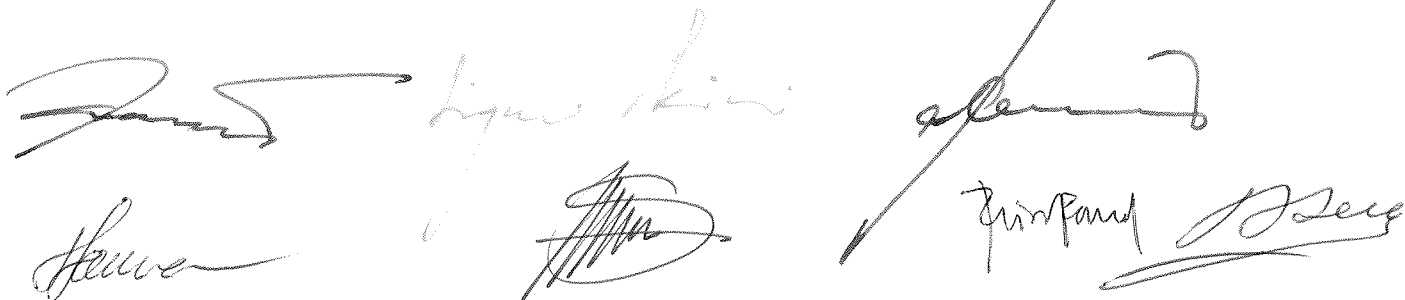
12. Doktoritöö peab olema iseseisev uurimus või arenduslik töö, milles on esitatud konkreetse teadus- või eluvaldkonna olulise probleemi originaalne lahendus. Kunstierialadel võib doktoritööks olla rahvusvaheliselt tunnustatud loometöö koos teadusliku analüüsiga või uurimistööga.

13. Doktoritööks on (1) väitekirjana ilmunud iseseisev töö, (2) kokkuvõtva ülevaateartikliga varustatud publikatsioonide seeria, (3) trükkis ilmunud monograafia või (4) kunstierialadel rahvusvaheliselt tunnustatud loometöö koos teadusliku analüüsi või uurimistööga.
14. Doktoritöö juurde kuulub kokkuvõtte doktoritöö eesmärkidest, uurimismeetoditest ja töö tulemustest, mis on võõrkeelse doktoritöö puhul eestikeelne, eestikeelse töö puhul võõrkeelne. Kokkuvõtte on kättesaadav elektroonsel kujul.
15. Doktoritöö põhitunnuseid on tulemuste publitseerimine juhul, kui seda ei piira seadus või leping. Uurimuslik doktoritöö eeldab üldjuhul vähemalt kolme teaduspublikatsiooni avaldamist. Kokkuvõtva ülevaateartikliga varustatud publikatsioonide seeria puhul on eelduseks vähemalt kolm artiklit ajakirjades, mida refereerib ISI Web of Science või teistes rahvusvahelistes teadusajakirjades või kogumikes, millel on registreeritud kood, rahvusvaheline toimetuse, rahvusvahelise kolleegiumiga eelretsenseerimine, rahvusvaheline levik ning kättesaadavus ja avatus kaastöödele. Väitekirja ja monograafia puhul on eelduseks vähemalt kolm teaduspublikatsiooni, sh vähemalt üks doktoritöö tulemusi tutvustav artikkel rahvusvahelise levikuga eelretsenseeritavates ajakirjades või kogumikes. Teaduspublikatsiooniga samaväärseks hinnatakse patenti. Kunsti valdkonnas on publitseerimisega võrdsustatud avalik kontsert, etendus, näitus või muu publikule avatud esitus.
16. Doktoritöö võib kaitsmisele lubada ka siis kui selle aluseks olevad artiklid ei ole veel trükkis ilmunud, kuid on olemas ametlik kinnitus nende avaldamiseks vastuvõtmise kohta.
17. Trükkis ilmunud monograafia puhul ei nõuta eraldi doktoritöö teksti.
18. Ülikool tagab kõikidele kvaliteedileppe osapooltele vähemalt üks kuu enne doktoritöö kaitsmist doktoritöö täisteksti kättesaadavuse, va seadustest tulenevatel erijuhtudel.

Tööde kaitsmine

19. Kuu aega enne kaitsmist paneb ülikool oma kodulehele välja informatsiooni doktoritöö kaitsmise aja ja koha kohta, lingi doktoritöö kokkuvõttele ja viite doktoritöö täisteksti kättesaadavusele, kunstierialadel ka informatsiooni loominguliste tööde ettekannete ja esitluste kohta.
20. Magistritööle määratakse 1 või erandjuhul 2 retsensenti/oponenti, kellel peab olema taotletava kraadiga vähemalt samaväärne akadeemiline kraad. Doktoritööle määratakse 1 kuni 2 oponenti väljastpoolt ülikooli, kes vastavad doktoritöö juhendajale esitatavatele nõuetele.
21. Magistri- ja doktoritöö kaitsmine toimub kaitsmiskomisjoni istungil avaliku akadeemilise diskussioonina ja saab toimuda vaid siis, kui kohal on kraaditaotleja ja vähemalt üks retsensentidest/oponentidest (doktoritöö puhul oponent väljastpoolt ülikooli).
22. Kaitsmiskomisjon on otsuspädev, kui kohal on koos lisaliikmetega vähemalt 5 (doktorikraadi kaitsmisel) ja 2 (magistrikraadi kaitsmisel) vastava kraadiga komisjoni liiget, sh nõutav arv doktorikraadiga.

Handwritten signatures of the commission members, including names like "Liguo Kivi", "Heure", "Jüri Põld", and "Jüri Põld".

23. Kaitsmiskomisjon võib oma otsuse tühistada, kui magistri- või doktoritöös esitatud andmed osutuvad võltsituiks või plagieerituiks. Sellekohane kaitsmiskomisjoni otsus avalikustatakse.

Akadeemiliste kraadide vaidlustamine

24. Akadeemiliste kraadide vaidlustamise korra kehtestab ülikooli nõukogu.

[Handwritten signatures and text, including the name "Ligand" and other illegible signatures]

Nõuded õppejõudude ametikohtadele valimiste kohta

Üldised põhimõtted

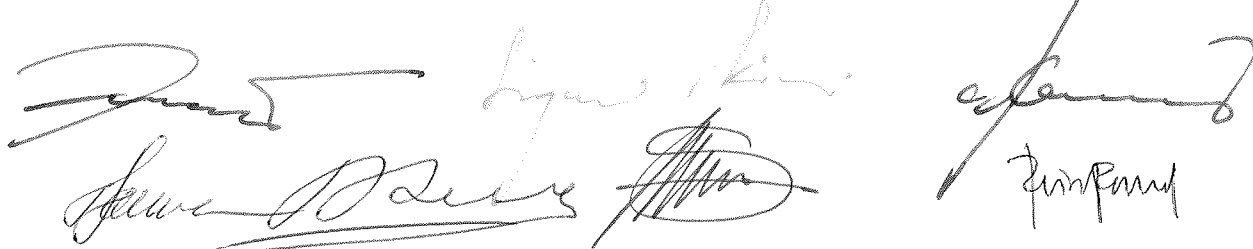
1. Käesolevad nõuded sätestavad ülikoolide poolt konkursi korras täidetavate professori, dotsendi, lektori, assistendi ja õpetaja ametikohtadele kandideerijatele esitatavad nõuded.
2. Ametikohale kandideerimisel arvestatakse kandideerija senist tegevust, sh teadustööd ja teadusevalvatsiooni tulemusi, õppe- ja loometööd, osalemist õppe-, teadus- ja loomealaste ekspertkomisjonide töös jm.
3. Kandidaati ei lubata konkursile, kui ta on saanud seni tehtud õppetöö osas üliõpilastelt korduvalt väga madalaid hinnanguid (võrreldes ülikooli/teaduskonna keskmisega) või on tõsiselt eksinud Eesti teadlaste eetika koodeksi vastu.
4. Eeldatakse, et kandideeriv õppejõud tunneb nüüdisaegseid õppevahendeid ja õpetamismetoodikat, on koostanud õppevahendeid ja metoodilisi materjale, täiustab oma eriala õppemetoodikat.
5. Eeldatakse, et õppejõud täiendab aktiivselt oma õppe-, teadus- ja/või loometöökäsitamist vajalikke oskusi ning teadmisi.
6. Professori ametikohtadele kandideerijate taseme hindamiseks moodustatud ekspertkomisjonis on vähemalt üks professori kvalifikatsiooninõuetele vastav liige väljastpoolt ülikooli.

Nõuded professori ametikohale kandideerijale

7. Professori ametikohale saab kandideerida pedagoogilise ja teadus- või muu loometöö kogemusega kodumaal ja rahvusvaheliselt tunnustatud oma eriala asjatundja, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. Kunstierialadel võib doktorikraadi asendada kõrgel rahvusvahelisel tasemel loometegevus.
8. Esmakordsel valimisel on konkursil osalemise eelduseks õppetöö kogemus kõrgkoolis, sh soovitatavalt magistrantide ja doktorantide tulemuslik juhendamine.
9. Nõutav on püsiv osalemine rahvusvahelisel tasemel teadus-, loome-, ja arendustegevuses ning teaduspublikatsioonide olemasolu viimase viie aasta jooksul vähemalt ühe doktoritöö mahus.
10. Professor peab olema pädev korraldama oma eriala õpetamist ja kindlustama akadeemilist järelkasvu. Magistri- ja doktoritööde tulemuslikkus on professori töö edukuse peamisi näitajaid.
11. Professor on võimeline juhtima oma ainevaldkonna teadustööd ja arendustegevust ning taotlema selleks vajalikke vahendeid. Professor vastutab oma ainevaldkonna õppemetoodika täiustamise, õppevahendite arendamise ja uuendamise eest. Professor juhendab oma eriala aine(te) õpetamisele kaasatud õppejõude.

Nõuded dotsendi ametikohale kandideerijale

12. Dotsendi ametikohale saab kandideerida pedagoogilise ja teadus- või muu loometöö kogemusega isik, kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon. Kunstierialadel võib doktorikraadi asendada rahvusvahelisel tasemel loometöö.

13. Esmakordsel valimisel on eelduseks õppetöö kogemus kõrgkoolis, sh soovitavalt magistrantide tulemuslik juhendamine.
14. Nõutav on jätkuv kodumaal ja rahvusvahelisel tasemel tunnustust leidnud teadus- ja/või muu loomealase tegevuse aktiivsus viimase viie aasta jooksul.
15. Dotsent on pädev viima läbi õppetööd kõrghariduse kõigil astmetel (sh juhendama doktorante) ja osalema vastavates teadusuuringutes. Bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilaste juhendamise tulemuslikkus on dotsendi töö edukuse oluline näitaja. Dotsent kannab hoolt oma ainevaldkonna õppemetoodika täiustamise eest ja osaleb erialases arendustegevuses.
16. Dotsent on pädev juhendama nooremate õppejõudude ja teadurite teadustööd, on edukas teadus- ja/või arendusprojektide algatamisel ja täitmisel.

Nõuded lektori ametikohale kandideerijale

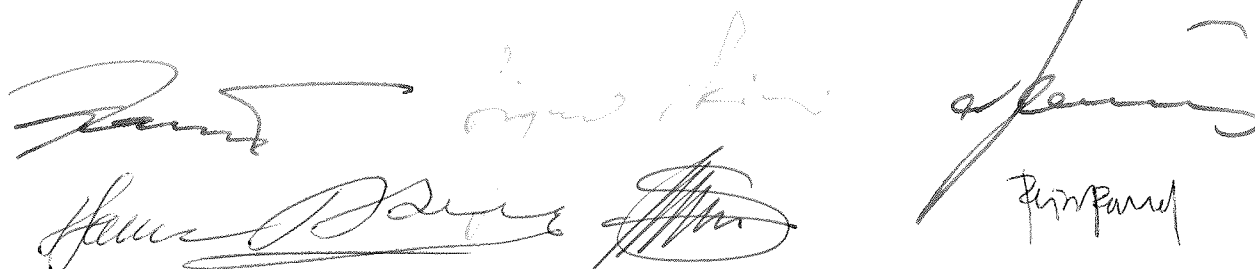
17. Lektori ametikohale võib kandideerida eelneva pedagoogilise kogemusega vähemalt magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooniga isik. Esmakordsel valimisel on soovitavaks eelduseks õppetöö kogemus kõrgkoolis, sh üliõpilaste juhendamise kogemus.
18. Lektor võib õpetada akadeemilise hariduse kahel esimesel astmel, sh pidada loenguid, võtta vastu eksameid ja arvestusi, juhendada bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilasi.
19. Lektor osaleb teadustöös professori, dotsendi või vanemteaduri juhendamisel.

Nõuded assistendi ametikohale kandideerijale

20. Assistendi ametikohale võib kandideerida vähemalt magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooniga isik.
21. Assistent on erialase kvalifikatsiooniga abiõppejõud.
22. Assistendi põhiülesandeks on seminaride, praktikumide ja harjutustundide läbiviimine akadeemilise hariduse kahes esimeses astmes. Assistentil on õigus võtta vastu arvestusi. Professor võib anda assistendile piiratud mahus loengulisi ülesandeid, semestritööde ja -projektide ning piisava kogemuse korral ka akadeemilise hariduse esimese astme lõputööde juhendamise ja retsenseerimise.
23. Assistent osaleb teadustöös professori, dotsendi või vanemteaduri juhendamisel.

Nõuded õpetaja ametikohale kandideerijale

24. Õpetaja ametikohale võib kandideerida vähemalt magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooniga isik.
25. Õpetaja on praktilist laadi õppeülesannete täitja.
26. Õpetaja põhiülesandeks on praktikumide, harjutustundide ja muu praktilist laadi õppetöö läbiviimine akadeemilise hariduse kahes esimeses astmes. Õpetajal on õigus võtta oma ainesi vastu arvestusi ja eksameid.
27. Professor võib anda õpetajale ülesandeks semestritööde ja -projektide ning piisava kogemuse korral ka akadeemilise hariduse esimese astme lõputööde juhendamise ja retsenseerimise.
28. Õpetajal ei ole teadus- ja/või muu loometöö kohustust.

The image shows five handwritten signatures in black ink, arranged in two rows. The top row contains two signatures, and the bottom row contains three. The signatures are stylized and difficult to read, but they appear to be personal names or initials.